

ПЛАНИ ТА ЦІЛІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ В МЕКСИЦІ (60-ТІ РР. ХІХ СТ.)

Тематика колоніальної експансії на американському континенті в ХІХ ст. належить до ряду однієї з найменш досліджених у сфері зовнішньої політики західноєвропейських держав. Особливий інтерес породжує вивчення витоків іноземної інтервенції Мексики початку 60-х рр., яка мала на меті повалення прогресивного уряду Хуареса та використання слабкого становища країни у різних цілях. У цій складній політичній ситуації Мексиці потрібно було відстояти свою незалежність і суверенітет, що і було зроблено у 1867 р. в результаті повалення маріонеткової імперії Максиміліана. То ж не дивно, що англо-франко-іспанська інтервенція в Мексику набула досить великого міжнародного значення та широкого резонансу в Європі, а особливо в США.

На передумови, що склалися у Мексиці перед іноземною інтервенцією, впливали внутрішні та зовнішні чинники: політичні протистояння між власне мексиканськими партіями (консерватори та ліберали); тяжке економічне становище, що не дозволяло виплачувати кредити; пошук міжнародної підтримки, яка обернулася в агресивну відповідь [2, с. 41].

Гострою проблемою постало питання про борги мексиканського уряду англійським, французьким та іспанським кредиторам. Інтервенти використали цей факт як причину вторгнення в Мексику. Хоча це виявилось по суті лише приводом до інтервенції, що переслідувала набагато більш далекосяжні цілі, ніж змусити Мексику платити відсотки її іноземним кредиторам.

Така ситуація давала поштовх Франції, Англії та Іспанії до здійснення мексиканської експедиції, під час якої кожна з інтервентів мала свої плани щодо Мексики. Наприклад, Наполеон III розраховував, що за допомогою легких перемог у Мексиці йому вдасться зміцнити позиції свого режиму, які сильно похитнулися в самій Франції. Перемоги французьких військ за кордоном мали підняти авторитет Наполеона III всередині країни і відвернути увагу французького народу від внутрішніх проблем [5, с. 193].

Щодо планів Англії, то вона прагнула підкорити своєму впливу Латинську Америку, користуючись ослабленням США, де в цей час тривала Громадянська війна. Англійський уряд підтримував південців і намагався поглибити конфлікт Півночі з Півднем. Таким чином, британське управління хотіло скинути прогресивний уряд Хуареса, підкорити ряд мексиканських територій, багатих на корисні копалини, та, одночасно, підступно скористатися ситуацією США [3, с. 264].

Що стосується Іспанії, то головною причиною її участі в інтервенції

були розрахунки на відновлення іспанського панування в Мексиці. Адже Мексика протягом 300 років була іспанською колонією і весь цей час була об'єктом найжорстокішого колоніального грабежу з боку своєї метрополії. Зрозуміло, що Іспанія не могла легко примиритися з думкою про втрату Мексики. Тому Іспанія прагнула відновлення колишньої залежності Мексики. Однак, слід зазначити, що головними учасниками реакційної коаліції інтервентів були Англія і Франція, Іспанія грала другорядну роль [2, с. 67].

Не дивлячись на власні приховані цілі, які готувалися не один рік, інтервенти для офіційного приводу до експедиції використали постанову мексиканського конгресу від 17 липня 1861 р. про тимчасове припинення виплати процентів іноземним кредиторам. Тобто, Велика Британія, Франція та Іспанія в очах світової спільноти керувалися принципом захисту своїх законних фінансових інтересів. Рішення урядів Англії, Франції та Іспанії здійснити спільну інтервенцію в Мексиці було офіційно оформлене на так званій Лондонській конвенції та підписане 31 жовтня 1861 р. [1, с. 98].

Таким чином, укладаючи в Лондоні конвенцію про початок збройної інтервенції сторони керувалися власними прихованими мотивами. Однак вже з самого початку експедиції очевидною стала домінуюча роль французького імператора, в руках якого зосереджувався основний важіль мексиканської кампанії [4, с. 158].

Отже, цілі іноземної інтервенції в Мексику мали подвійний характер: Англія, Франція і Іспанія передбачали свої, власні цілі окрім вимоги виплатити кредити; готувалися до вторгнення європейські країни почали ще до того, коли Мексика попросила відстрочку виплати боргів (це був лише підходящий момент); а характер інтервенції можна назвати суто загарбницьким тому що, інтереси мексиканського народу не враховувала жодна з країн. Загалом європейська експедиція в Мексику в 60-х рр. XIX ст. є однією з найзначніших подій в історії міжнародних відносин Нового часу та в історії північноамериканського континенту.

Список використаних джерел:

1. Альперович М. С., Слезкин Л. Ю. История Латинской Америки с древнейших времен до начала XX века. Учебное пособие. – М. : Высшая школа, 1991. – 617 с.
2. Беленький А. Б. Розгром мексиканським народом иностранной интервенции 1861–1867 гг. – М. : Наука, 1959. – 158 с.
3. Лактионов А. История дипломатии / А. Лактиновой. – М. : АСТ, 2006. – С. 508.
4. Мирон В. В. Интересные факты с истории / Виктор Мирон. – К. : Грамота, 1993. – 394 с.
5. Паркс Г. История Мексики / Г. Паркс. – М. : Иностранная литература,

1986. – 458 с.